

CD KLASSIEK

Los op de piano
Sergei Kasprov

Instinctief houden we iets meer van mensen die risico's durven te nemen dan van saaie pieten. Zo zit de mens nu eenmaal in elkaar en dat geldt haast nog meer in de wereld van de al dan niet schone kunsten. De jeugdige Russische pianist Sergei Kasprov (geboren in 1979) durft ongebaande wegen te betreden. Hij studeerde piano aan het Tsjaikovski Conservatorium bij Alexei Lubimov en klavecimbel (evenals orgel en tal van andere historische klavieren) en bekwaamde zich nadien in Parijs aan de Schola Cantorum.

Maar Kasprov zou geen Rus zijn, als daar ook geen flinke dosis rauwe emotie aan te pas kwam. En dat is nu net wat zijn versie van klavierwerk (of zelfs vioolsonate) van vijf grote barokcomponisten (Rameau, Lully, Locillet, Scarlatti en Bach), in combinatie met een aantal moderne transcripties van hun werken, interessant en spannend maakt. Of ontspannend, het is maar hoe je het zeggen wil.

Vandaag proberen de meeste jonge pianisten een juiste vertol-

king neer te zetten, elk nootje te spelen en dat zo perfect mogelijk. Maar Kasprov is een vertolker die niet bang is om te veel te zeggen of te ver te gaan. Hij wil loskomen van de heersende modes en codes die willen dat de barokmuziek veeleer koel klinkt en de romantische dan weer smeltend. Hij lapt daar vrolijk zijn laars aan en speelt ongedwongen typische klavecimbelmuziek op een welluidende Steinway.

Vloekt Kasprov in de kerk van de op de historische uitvoeringspraktijk gebaseerde oude muziek? Dat kan best zijn, maar hij geeft je evenzeer de hele tijd het prettige gevoel dat je naar een constant improviserende pianist aan het luisteren bent, of naar Beethoven of Mozart die achter het klavier hun eigen ding zitten te doen. Je waant je in een Praags of Weens salon.

Bovendien wordt die prachtige piano veeleer gestreeld door Kasprovs subtiele vingers dan met romantische mokerslagen bewerkt. Aldus wordt elke zwaarte gebannen en primeert de elegantie zowel als de lichtheid, die de diepte van deze muziek laat vermoeden veeleer dan dogmatisch verkondigt. (JC)

Exploring Time With My Piano, werk van Rameau, Lully, Locillet, Scarlatti en Bach in combinatie met transcripties van Godowsky, Tausig en Rachmaninov, uitgevoerd door Sergei Kasprov op Steinway, Alpha (distributie Outhere Music), ALPHA606, 23,50 euro.

CD KLASSIEK

Stemmen als instrument
Johann Sebastian Bach

Volgens de overlevering hoorde Mozart in april 1789 in Leipzig het koor van de *Thomaschule* Bachs motet *Singet dem Herrn ein neues Lied* zingen. Na een paar maten was de grote componist verrukt en riep hij uit: „Eindelijk iemand van wie ik nog iets kan leren!” Bach was dan wel reeds bijna veertig jaar dood.

De zes motetten dateren uit de jaren 1720 en zijn zowat het eind- en het hoogtepunt van vijf eeuwen religieuze muziek. Ook al was hij een veelschrijver, Bach componeerde er maar zes. Op deze cd horen we meesterlijke polyfonie van een rijpe componist.

Het langste van de zes motetten is *Jesu, meine Freude*, dat wellicht geschreven werd voor de begrafenis van de vrouw van de postmeester van Leipzig, Johanna Maria Kees, op 18 juli 1723. Alles lijkt complex, maar Bach kreeg dergelijk werk in luttele dagen op papier en oefende het ook nog in met zijn muzikanten.

Wie *Singet dem Herrn ein neues Lied* meermaals beluistert, zal het opvallen dat Bach hier nieuwe paden betreedt. Het is eigenlijk een gezongen concerto voor koor, waarbij de zangstemmen als instrumenten dienen.

Op de cover van deze heruitgave van een uitvoering door The Sixteen prijkt vreemd genoeg het interieur van de Sint-Gummaruskerk in Lier. (EDS)

Johann Sebastian Bach, *The Six Motets*, door The Sixteen onder leiding van Harry Christophers, Helios, CDH55417, 20,25 euro.

BOEK NON-FICTIE

Afscheid van het leven
Lut Rubbens

Waarom Lut Rubbens op haar 47ste opnieuw naar de basisverzorging stapte, en dan nog wel op de palliatieve zorgen van het Sint-Pieters-ziekenhuis in Leuven? Aarzelend neemt de verpleegkundige het woord 'roeping' in de mond. Na elf jaar schrijft ze het boek *Het leven en hoe wij er afscheid van nemen*,

waarin ze waardevolle inzichten deelt aan de hand van verhalen uit de dagelijkse praktijk.

Stervenskunst is levenskunst, zo blijkt, en soms kunnen mensen die levenskunst nog leren in de laatste maanden voor hun dood. Dat maakt van de palliatieve zorg een van de meest boeiende plekken in de samenleving vandaag. En van dit boek een *must* voor al wie met terminale patiënten te maken heeft, professioneel of als naaste. Maar ook toekomstige patiënten, wij allemaal dus, zijn gebaat met een boek dat doet beseffen wat echt belangrijk is in het leven.

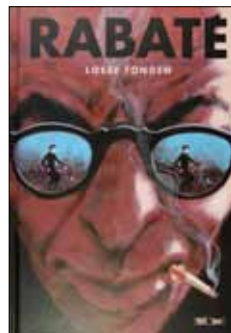
Toen Lut Rubbens als palliatief verpleegkundige aan de slag ging, stond de existentiële of spirituele zorg in deze context nog in de kinderschoenen. Ze bouwde een diagnostisch luisterraster uit voor existentieel lijden binnen de palliatieve zorg. Centraal daarin staat het begrip 'innerlijke ruimte'. Rubbens vergelijkt die ruimte graag met de bin-

dentuin van een abdij. Als we afscheid nemen van het leven, sluiten we een voor een de kamers van het abdijsleven, en wat onafgewerkt of het bewaren waard is, nemen we mee naar de binnentuin. Soms is die tuin goed gevuld, dan weer tamelijk leeg.

Dit boek wil geen handleiding zijn over hoe om te gaan met het sterven, maar wel de lezer aandachtiger maken voor het lijden dat afscheid nemen van het leven met zich meebrengt. Bij anderen, maar ook bij zichzelf. (LW)

Lut Rubbens, *Het leven en hoe wij er afscheid van nemen*, Davidsfonds, Leuven, 2014, 256 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 5908 555 8.

BOEK BEELDVERHAAL

Dorpspastoor in strip
Pascal Rabaté

En klassieke dorpsroman, maar dan wel in stripvorm. Dat is *Losse tongen* van de Franse tekenaar Pascal Rabaté. Eenvoudige zwart-wit tekeningen voeren de lezer mee naar een dorps-

gemeenschap in de Loirestreek in 1962. Een jonge pastoor, onervaren in menselijke relaties en al evenzeer in de wijncultuur, krijgt er een parochie toevertrouwd. Meteen krijgt hij de raad zich in te leven in de wereld van de wijnbouwers.

Al gauw stelt hij vast dat de relaties tussen de bewoners in de gemeente gespannen zijn. Er heerst een kille sfeer, vooral na twee verdachte overlijdens. Inspecteur Derien ziet er zich alvast geen doen aan en vertrekt zonder opheldering te brengen. Maar hij heeft dan ook geen ervaring met de biechtpraktijk.

Het verhaal met de suggestieve ondertitel *In vino veritas* (In wijn zit de waarheid) geeft zichzelf niet al te snel prijs. Dat dit ook geldt voor het leven, is wat de dorpspastoor tot zijn eigen scha-

nde schande moet leren. Na zijn eerste zondagsmis voeren zijn parochianen hem dronken.

De cover van het boek met harde kaft is een knappe kleurentekening van een karakterkop die in zijn brilglazen de 'zwartrok' op de fiets weerspiegelt. Een opmerkelijke uitgave in de reeks artistieke beeldverhalen van Bbloan Media, een onderdeel van Ballon Media. (LW)

Rabaté, *Losse tongen*, Bbloan Media, Antwerpen, 2014, 152 blz., 19,95 euro, ISBN 978 94 6210 208 8.

BIJBEL KINDEREN

Om voor te lezen
Marie-Hélène Delval

In *Schitterende Bijbelverhalen om voor te lezen* verzamelt Marie-Hélène Delval twaalf bekende verhalen uit het Oude Testament en een twintigtal episodes uit het leven van Jezus. Het boek verscheen oorspronkelijk, in 1995, in het Frans. Delval en vertaalster Marjet de Jong gebruiken een eigentijdse taal die zowel volwassen als kinderen aanspreekt.

Hoewel de tekst nauw aansluit bij de Bijbelse taal, slagen de auteurs erin helder en vrij te verwoorden waar het op aankomt. Dit boek houdt voeling met de tijdgeest en de vele vragen die de Bijbel oproept.

Soms geeft de auteur een eigen interpretatie. Zo eindigt het verhaal over de toren van Babel niet met de bekende spraakverwarring, maar lezen we: „Ze leerden dat het goed was om verschillend te zijn.” Een enkele keer is de vereenvoudiging storend, zoals bij het verhaal over Jacob en Esau, waar staat dat beide op een dag ruzie krijgen, waarop Esau zijn tweelingbroer wil doden.

Wie moet kiezen, laat ook boeiende verhalen achterwege. We missen bijvoorbeeld het verhaal van Kaïn en Abel en het boeiende relaas van Jozef en zijn broers. Ook nieuwtestamentische verhalen zoals *De verloren zoon* of *Het verloren schaap* krijgen in dit boek geen plaats. In grote lijnen kan de (voor)lezer echter wel de Bijbelse geschiedenis en het levensverhaal van Jezus volgen.

Positief is dat het mystieke karakter niet wordt versterkt. De illustrator kiest voor licht wanneer er sprake is van een engel en voor een rode gloed bij de duivel. Behalve de vlotte, stijlvolle taal geven vooral de illustraties het boek een bijzonder cachet. De personages zijn levendig neergezet en de decors indrukwekkend. Tekenaar Ulises Wensell gebruikt de kleuren en het wis-

selende perspectief op een door-dachte manier. Het vogelperspectief in de illustratie bij de doortocht van de Rietzee en bij de bouw van Salomo's tempel bijvoorbeeld creëert een bijzonder effect.

Met *Schitterende Bijbelverhalen om voor te lezen* maken ouders en leerkrachten de kinderen vertrouwd met de Bijbel. Het boek is fraai uitgeven, heeft een kartonnen kaft en stevige bladzijden. Eén schoonheidsfoutje: bladzijde 107 herhaalt de tekst van bladzijde 106. Daardoor ontbreekt de inleiding van de episode van het kind Jezus in de tempel. Jammer. (RG)

Marie-Hélène Delval & Ulises Wensell, *Schitterende Bijbelverhalen om voor te lezen*, Adveniat, Baarn, 2014, 163 blz., 22,50 euro, ISBN 978 94 9104 230 0.